

Rapportering mot Klima- og skoginitiativets strategiske rammeverk

Det rapporteres i det følgende på status for Norads forvaltning av avtaler i henhold til framdrift opp mot Klima- og skoginitiativets (KOS) strategisk rammeverk. I tråd med tildelingsbrevet for 2021 fra KLD legges hovedvekten på resultatmålene i det strategiske rammeverket. For noen avtaler, der det ikke foreligger informasjon for 2021, rapporteres resultater fra 2020. Dette gjelder blant annet enkelte multipartnerfond som har en sammensatt og bred portefølje der aggregert rapportering først vil foreligge senere i 2022.

I tillegg rapporterer Norad her om arbeidet med sikringsmekanismer og oppfølging av risiko.

Resultatmål: Vedtatt og gjennomført politikk for bærekraftig skog- og arealforvaltning i tropiske skogland og delstater

UN-REDD støtter forberedende aktiviteter for REDD+

I 2021 har FNs REDD-program, UN-REDD, arbeidet videre med å støtte skogland i utviklingen av REDD+ policies og tiltak, herunder utvikling og forbedring av nasjonale systemer for skogovervåking, nasjonale referansenivåer, nasjonale REDD+ strategier og planlegging av arealbruk, og bistand til å styrke fokus og ambisjoner knyttet til naturbaserte løsninger i de nasjonalt besluttede klimamålene (NDC) som rapporteres til klimakonvensjonen. Partnerlandene er på forskjellige stadier og bistanden tilpasses landenes ønsker og behov.

UN-REDD mottar særskilt støtte fra Norad for å bygge forvaltningskapasitet for forvaltning av mangrove i Myanmar. Framgangen i prosjektet ble imidlertid vesentlig påvirket av militærkuppet i Myanmar 1. februar 2021.

The Governors' Climate and Forests Task Force (GCFTF)

The GCFTF er et nettverk av 38 delstater i ti land som har bidratt til vedtatt og gjennomført politikk for bærekraftig skog og arealforvaltning i nettverkets tropiske medlemsjurisdiksjoner. I 2021 startet gjennomføringen av prosjektene som ble valgt til Vindu B. Prosjektene implementeres i Jalisco, Yucatán, Pastaza, Pará, Vest-Kalimantan og flere delstater i Brasil. Prosjektene vil gi delstatene tilgang til REDD+-resultatbaserte utbetalinger, muligheten til å gjennomføre REDD+ handlingsplaner med urfolk, samt implementere avskogingsfrie verdikjeder.

I 2021 har GCFTF bistått flere delstater med konsultasjonene knyttet til ART/TREES og LEAF-søknader. GCFTF støttet en oppdatering av strategier mot avskoging i de fleste brasilianske statene, dette er et krav for å søke seg til LEAF-koalisjonen. I Mexico bidro GCFTF til å oppdatere den nasjonale skogloven. Dette vil hjelpe delstater til å delta på internasjonale REDD+ finansieringsmekanismer.

Covid-19-pandemien har preget 2021. I GCFTF-nettverket er det Peru og Brasil som har blitt rammet hardest. GCFTF har støttet delstater til å lage planer for hvordan REDD+-strategiene kan bidra til gjenoppretting etter covid-19-krisen. Utfordringen fremover er å sikre at REDD+-strategiene og investeringsplanene som ble utarbeidet under Vindu A blir integrert i de relevante retningslinjene og lovene som godkjennes på regionalt nivå. Årlig møte i nettverket for 2020 og 2021 ble utsatt på grunn av covid-19. Det er nå planlagt til mars 2022 i Manaus, Brasil.

CAFI bidrar til styrkede landrettigheter for kvinner og urfolk i Den demokratiske republikken Kongo

I november 2021 ble den nye landpolitikken i Den demokratiske republikken Kongo (DRK) validert. Den inkluderende prosessen brakte sammen og konsulterte med politiske myndigheter på provinsnivå og lokalt nivå, lokalsamfunn, representanter fra urfolksgrupper fra alle provinser, samt eksperter fra den nasjonale kommisjonen for landrettighetsreform (CONAREF), UN-Habitat og det nasjonale REDD-fondet (FONAREDD). Neste steg er å godkjenne politikken i ministerrådet og ferdigstille en revisjon av lovverket. Den nye politikken går svært langt i å anerkjenne kvinners rett til å eie land, samt urfolks tradisjonelle landrettigheter.

Den demokratiske republikken Kongo oppdaterer energipolitikken med økt fokus på energi til matlaging

En energipolitikk i DRK som også inkluderer energi til matlaging er under oppstart. Den er finansiert av CAFI og kanalisert gjennom et program implementert av FNs utviklingsprogram og FNs kapitalfond. I denne forbindelse er det gjennomført en rekke studier, både av hele energisektoren, og av forbruk og forsyningskjede for trekull og ved i de største byene i DRK. Studier gjennomført av CIRAD avdekker blant annet at 70 prosent av innbyggerne i Kinshasa bruker en energimiks bestående av elektrisitet og kull til matlaging. Likevel bruker 97 prosent av befolkningen i Kinshasa kull i matlaging til minst ett måltid hver dag. 2 prosent bruker gass, og 12 prosent bruker energieffektive kokeovner. Det estimeres at det går med rundt 17 millioner tonn ved til matlaging årlig til Kinshasas befolkning, og forsyningskjeden for ved og trekull genererer 200 millioner dollar årlig. En lokal, tverrsektoriell forsyningsplan vil utarbeides for å sikre mer bærekraftig forsyning av ved til matlaging i de store byene.

Et inkubatorfond satt opp under FNs kapitalfond har vedtatt støtte til 12 bedrifter, over flere runder. Disse vil til sammen motta støtte på USD 1,2 millioner med en forventning om salg av 100 800 energieffektive kokeovner og 6000 gasskomfyrer. Det forventes at bedriftene vil bidra til 104 fulltids arbeidsplasser og 506 deltidsjobber i de største byene. Innen utgangen av 2021 har bedriftene som allerede har mottatt støtte så langt solgt 30 000 energieffektive kokeovner og 3 300 brukersett for gass til matlaging. Gjennom et samarbeid med Least Development Investment Platform (LDCIP) har programmet også bidratt til at to bedrifter har mottatt lån på til sammen 350 000 USD for å skalere opp aktivitetene i DR Kongo.

Sivilsamfunnet i Brasil bidrar til å øke ambisjonene for bærekraftig skog- og arealforvaltningspolitikk

I Brasil har Norads partnere bidratt til å opprettholde fokus på behovet for forbedret skogpolitikk, samt overholdelse av etablert lovverk. Fundação Brasileira para o Desenvolvimento Sustentável fullførte en studie av nåværende lovverk som skal brukes som baseline for utviklingen av en grønn utviklingsplan for Brasil (PlanaFlor). IPAM gjennomførte studier for å bedre forstå den ulovlige avskogingen i offentlige skogområder uten designert arealbrukskategori (undesigned public forests). Disse studiene ble brukt som grunnlag inn mot regionale strategier og delstatspolitikk.

Norsk kjernestøtte til Global Green Growth Institute bidrar til grønne investeringer og policyvalg

I 2021 oppnådde Global Green Growth Institute (GGGI) resultater som reflekterte medlemslandenes økte klimaambisjoner. Dette inkluderte ca. USD 5 mrd. forpliktet til grønne investeringsprosjekter, over 70 vedtatte retningslinjer for grønn vekst og fullføring av over 160 rådgivende innspill som informerer utviklingen av grønn vekstpolitikk.

Organisasjonens prosjektportefølje vokste fra 148 prosjekter i 2020 til 183 i 2021. 58 prosent av GGGIs nye prosjekter tar for seg fattigdomsreduksjon og sosial inkludering, noe som gjenspeiler det fortsatte fokuset organisasjonen legger på disse grunnleggende aspektene ved grønn vekst.

GGGI ønsket også velkommen tre nye medlemsland i 2021: Colombia, Nicaragua og Pakistan, noe som bringer det totale antallet til 41 medlemmer, inkludert mer enn 30 med operasjoner i landet.

Resultatmål: Styrkede rettigheter og bedre levekår for urfolk og lokalsamfunn i tropiske skogland

Over fire millioner hektar land sikret gjennom Tenure Facility's partnere

Ved utgangen av 2020 hadde Tenure Facility's partnere oppnådd landtitulering på over 4,4 millioner hektar land og skog, og var i ferd med å dokumentere og verifisere krav for ytterligere 9,8 millioner hektar. Samlet utgjør dette potensielt kollektive landrettigheter for mer enn 14,2 millioner hektar. I tillegg hadde Tenure Facility's partnere styrket beskyttelsen av over 2,4 millioner hektar skog kategorisert som urfolksreservat for urfolk som lever i frivillig isolasjon eller innledende kontakt i Peru, samt beskyttelse mot inngrep på over 1,3 millioner hektar i Panama. Tenure Facility's prosjekter berører om lag 7,2 millioner mennesker.

Tenure Facility leverer gode resultater, men er en ung organisasjon med behov for å styrke forvaltningskompetansen. Norad er i dialog med organisasjonen om dette.

Bedre levekår og formaliserte landrettigheter for urfolk i Peru

I felleserklæringen mellom Norge og Peru inngår målsettinger om formalisering av urfolks landrettigheter og bedre levekår. UNDP bistår myndighetene og kan vise til opprettelsen av ett urfolksterritorium i 2021 i tillegg til identifisering av behov for formalisering av urfolks eiendomsrettigheter. UNDP har også støttet 32 urfolksgrupper i utarbeidelsen av sine forvaltningsplaner. I 2021 bidro prosjektet til å koordinere offentlige instanser for bedre å møte urfolkernes behov under pandemien.

Gjennom UNDP har kontrollposter i utkanten av områdene der det bor ukontaktede urfolk blitt styrket med teknisk utstyr. Dette er særlig viktig under pandemien for å beskytte noen av de mest sårbare befolkningsgruppene i verden.

GGGI arbeider for å formalisere eiendomsrettigheter for småskala bønder, fremme skogsjordbruk og økonomiske insentiver som skal bidra til å premiere avskogingsfritt jordbruk. Tiltakets målsetning er at minst 450 familier i San Martin, Loreto og Amazonas mottar skogsjordbrukskonsesjoner, samt kapasitetsbygging til håndtering av disse på en bærekraftig måte. Per nå har ingen familier fått disse konsesjonene gjennom prosjektet. I 2021 var framdriften i prosjektet dårlig. Dette var hovedsakelig på grunn av covid-19 og reiserestriksjoner som gjorde feltarbeid umulig. Partnerne har likevel utarbeidet anbefalinger til forbedring av regelverket for konsesjonene. Med støtte fra prosjektet har San Martin godkjent retningslinjer for tildeling og overvåking av disse konsesjonene.

Tradisjonelle urfolksområder kartlagt i Guyana

North Pakaraimas District Council, en av Rainforest Foundation US' partnere i Guyana, ferdigstilte i 2021 innsamlingen av kartdata og GPS-punkter for et område på 560 000 hektar i Guyanas distrikt 8 som tradisjonelt brukes av urfolk fra 32 ulike bosetninger, først og fremst fra urfolksgruppen Patamona, til jakt, fiske og sanking. Skogen er foreløpig intakt, men lokalsamfunnene er bekymret for at gullgravere vil innta området. Før kartene kan brukes til påvirkningsarbeid må de gjennom en valideringsprosess med lokalsamfunnene. Denne forventes avsluttet i 2022. Kartene vil så danne basis for fremsettelse av territorielle krav til området.

Sivilt samfunns partnere bidrar med implementering av kollektiv skogforvaltning (social forestry) i Indonesia

WRI Indonesia har i 2021 identifisert omtrent 78 000 hektar med land som er egnet for prosjektintervensjon. Det vil si at prosjektet vil tilrettelegge for søknader om ulike konsesjoner for kollektiv skogforvaltning, som innebærer forvaltningsrettigheter for lokalsamfunnene. Det er etablert relasjoner til nøkkelinteressenter i flere av områdene, og søknadsdokumenter for flere områder er allerede forberedt. Som for mange andre prosjekter i Indonesia, har implementeringen til WRI Indonesia vært preget av koronarestriksjoner og opplevd forsinkelser.

Samdhana jobber målrettet for anerkjennelse av urfolk og deres rett til land i Indonesia. Prosjektet, som har fått støtte siden 2016, har fokusert på utvalgte områder i åtte ulike provinser. Prosessen for å oppnå anerkjennelse er komplisert, med mange trinn. Til tross for koronarestriksjoner som har gjort prosjektimplementeringen mer utfordrende har det vært framdrift i arbeidet i 2021. Blant annet har prosjektet dokumentert fire urfolksområder på til sammen 1,8 millioner hektar i provinsen Kalimantan Utara i 2021. I provinsen Papua Barat er data for to urfolksområder samlet inn og er i ferd med å valideres av lokalsamfunnene og dermed i ferd med å ferdigstilles slik at konsesjonssøknad kan sendes Skog- og miljødepartementet. Fire urfolksområder er under såkalt teknisk verifikasjon fra departementet. Innsamling av nødvendig dokumentasjon for å søke om anerkjennelse av tre andre urfolksområder har vært pågående.

Lokale utviklingskomiteer, innsatsfaktorer til jordbruket, deltakende arealplanlegging og familieplanlegging i Den demokratiske republikken Kongo

I DR Kongo er svijordbruk og trekullproduksjon de viktigste årsakene til avskoging. Disse driverne forsterkes av høy fattigdom og en voksende befolkning. CAFI støtter gjennom det nasjonale REDD-fondet (FONAREDD) integrerte programmer på provinsnivå som søker å bidra til å redusere avskogingen samtidig som befolkningen får bedret sine levekår. Programmene integrerer innsats knyttet til arealplanlegging, skogforvaltning, intensivering av jordbruket, matsikkerhet, tilgang til mer bærekraftig energi til matlaging, kapasitetsbygging hos lokale myndigheter og tilgang til moderne familieplanlegging.

Programmene er utfordrende og komplekse å iverksette og det tar tid å skape resultater på overordnet nivå. Covid-19 pandemien har skapt ekstra utfordringer for effektiv implementering av programmene. Likevel har programmene bidratt med

- tilrettelegging for tilgang på innsatsfaktorer til jordbruket i flere provinser
- etablering av 745 lokale utviklingskomiteer som skal bidra med utvikling av lokale arealforvaltningsplaner
- revitalisering av jordbruksråd som samler myndigheter, sivilt samfunn, privat sektor og produsenter på desentralisert nivå
- utarbeiding av de første arealplanene på provinsnivå

Per 2020 hadde programmene også startet planting av om lag 1500 hektar flerårige vekster, herunder palmeolje, kaffe, kakao og frukttrær. Programmene har også fokus på matproduksjon og nærmere 2500 hektar basismat har foreløpig blitt plantet med forbedrede såkorn, herunder ris, mais, maniok og peanøtter. Volumet forventes å vokse gradvis over de neste årene.

En sterk befolkningsvekst legger press på knappe ressurser i mange land, og få land har en så raskt voksende befolkning som DR Kongo. Her føder hver kvinne i snitt 6,6 levendefødte barn. Nærmere 30 prosent av disse fødsleene er imidlertid uønskede, blant tenåringsjenter opp mot 80 prosent. Det er beregnet at kun 14,2 prosent av kvinner benytter prevensjonsmidler i DR Kongo, mens det er 40,2 prosent som ønsker å bruke prevensjonsmidler, uten å ha tilgang. Prevensjon er avgjørende for at

jenter og kvinner skal ha kontroll over egen kropp, kunne ta utdanning, jobbe og delta i samfunnet. Derfor støtter CAFI også økt tilgang til moderne prevensjonsmidler i DR Kongo gjennom prosjektet PROMIS. PROMIS har etablert seg i elleve provinser. Det har i 2021 bidratt til at 7 500 klinikker og apotek har mottatt opplæring i moderne prevensjon. Videre har tilbudet om moderne prevensjonsmidler til sammen ført til at 1,6 millioner par har fått dekket sitt forbruk av prevensjon i ett år (860 000 i 2020 og 760 000 i første halvdel av 2021). Prosjektet har bidratt til nye formelle samarbeidsplattformer for SRHR i de tre provinsene Equateur, Mongala og Sud-Ubangui, og jobber også for å etablere plattformene i Mai Ndombe og Sud-Kivu. 3 696 helsearbeidere har fått skoleing innen seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, og det rapporteres om at 61,2 prosent av innbyggerne i Kinshasa har fått økt kunnskap om metoder for familieplanlegging.

Resultatmål: Effektive internasjonale insentivstrukturer for redusert avskoging i tropiske skogland

UN-REDD styrker skoglands muligheter for tilgang til klimafinansiering

I 2021 har UN-REDD bistått flere skogland med å møte kriteriene som ligger i normverket for høykvalitets utslippsreduksjoner gjennom *Architecture for REDD+ Transactions (ART)* og standarden *The REDD+ Environmental Excellence Standard (TREES)* og utarbeidelse av søknader fra skogland til LEAF koalisjonen. UN-REDD samarbeider med land som er på ulike stadier i prosessen og tilpasser støtten deretter.

Argentina, Chile, Colombia, Ecuador, Ghana, Mexico, Papua New Guinea, Peru er blant landene som har mottatt UN-REDD støtte knyttet til ART/TREES, mens Costa Rica, DR Kongo, Ecuador, Ghana, Mexico, Uganda og Vietnam har mottatt støtte knyttet til forberedelsen av søknader for LEAF-utlysning.

Governors Climate and Forest Task Force (GCFTF) - styrker delstaters muligheter for tilgang til klimafinansiering

I 2021 fullførte UNDP en faglig vurdering av samsvaret mellom ART/TREES og fem delstater i Mexico (Campeche, Chiapas, Jalisco, Oaxaca, Quintana Roo og Yucatán) samt alle ni delstater i Brasil. Disse resultatene ble presentert og delt med delstatene. Vurderingen dekket karbonelementer og REDD+-sikringsmekanismer. Analysen ga grunnlaget for LEAF-konseptnotater sendt inn av åtte delstater i den brasilianske Amazonas, samt konseptnotater fra delstatene Jalisco og Quintana Roo i Mexico. GCFTF har fortsatt å samarbeide med partnere på *Californias Tropical Forest Standard (TFS)*. De har lagt til rette for diskusjoner mellom California og GCFTF-medlemmer om TFS-kravene, samt diskusjoner om hvordan fremgang mot TFS også kan støtte fremgang mot andre standarder som ART/TREES.

Guyana kan bli første skogland med ART-sertifiserte utslippsreduksjoner

Guyana har et av de mest sofistikerte systemene for å måle, rapportere og verifisere (MRV) avskoging i tropene. Systemet er etablert med norsk støtte. Norad har støttet Conservation International og Guyana Forestry Commission med deres MRV-prosjekt siden 2010. Guyana Forestry Commissions MRV-rapport for 2020 viser en avskoging på 0,057 pst, noe som er en liten nedgang fra året før. Dette er en svært lav avskogingsrate sammenlignet med andre tropiske skogland. Tredjepartsverifiseringen av disse tallene har blitt forsinket grunnet pandemien men vil gjennomføres i 2022.

Guyana sendte en søknad til LEAF i 2021- og har signerte en MOU med koalisjonen. Parallelt har Guyana sendt over nødvendig dokumentasjon til ART-sekretariatet, for å verifisere utslippsreduksjoner for perioden 2016-2020. Norad jobber tett med skogkommisjonen i Guyana for at ny tredjepartsverifisering av avskogingstallene gjøres i tråd med kravene i ART standarden. Dersom den eksterne verifiseringen er positiv, vil Guyana være i posisjon til å selge ART verifiserte utslippskutt på markedet allerede i 2022.

Resultatmål: Økt transparens i arealforvaltning, arealbruk, verdikjeder og finansiering

FAO – global rapportering om skogressurser

FNs mat- og jordbruksorganisasjons (FAO) prosjekt 'Transparent global rapportering på skogressurser' har mottatt støtte fra Norad siden 2019. Prosjektet har som formål å bidra til å reversere skogtap ved å bedre forvaltningen av skogressursene. Dette gjøres ved å gi tilgang til utstyr og opplæring i metoder for å analysere satellittdata og gjøre statistiske beregninger om skogressurser per land. Det blir mulig å sammenligne data med nasjonale beregninger, og fylle inn opplysninger hvis nasjonale tall mangler. Siden oppstarten av prosjektet har det blitt gjennomført 24 workshops om bruk og analyse av satellittdata om skogareal. Totalt 611 nasjonale eksperter har deltatt fra 83 land, herunder Brasil, Colombia, DR Kongo, Peru og Venezuela. I 2021 publiserte FAO en nettside for å dele skogdata fra alle land. Utvikling av brukervennlige løsninger til nettsiden har vært en viktig del av prosjektet. Her kan man hente ut tabeller og kart for utvalgte variabler som brente områder, vernede områder osv. Nettsiden er åpen for alle og har ca. 1 500 aktive brukere per måned. De nasjonale ekspertene rapporterer til nasjonale myndigheter og internasjonale konvensjoner basert på data fra disse metodene for skogovervåking.

Koalisjonen for regnskogland bidrar til kapasitetsbygging i 17 land

Koalisjonen for regnskogland (CfRN) har siden 2016 fått støtte fra Norad til å bygge faglig og institusjonell kapasitet i 21 tropiske skogland. Prosjektet skal bidra til at landene kan motta finansiering for utslippsreducerende tiltak i skogsektoren. Målgruppen er ansatte i departementer som er ansvarlig for rapporteringen. Prosjektets fase 2 startet i 2020. Kapasitetsbyggingen fortsetter i 17 av de samme landene, og i 2021 ble det gjennomført aktiviteter i ti land. Det har vært gjennomført nettbasert opplæring for totalt 138 deltakere om hvordan de skal utarbeide relevante utslippsrapporter i samsvar med Klimakonvensjonens retningslinjer. De har også lært å sette opp institusjonelle strukturer som sikrer kvalitetssikring på rapporteringen, og hvordan sikre samsvar mellom utslippsrapporter, REDD+-tiltak og nasjonale klimamål (NDC). Av disse deltakerne ble 37 sertifisert som eksperter på rapportering. I tillegg har det vært flere møter for deling av kunnskap mellom landene (sør-sør utveksling) med totalt 119 deltakere. Aktivitetene i 2021 har resultert i at den Dominikanske republikk har ferdig nasjonalt klimagassregnskap for skogsektoren i samsvar med Klimakonvensjonens retningslinjer. Dominica, den Dominikanske republikk, Gabon, Ghana og St. Lucia har definert referansenivå for skogutslipp i samsvar med det nasjonale klimagassregnskapet. I tillegg har Belize og Gabon ferdigstilt REDD+ resultatrapporter. Rapporten viser utslippsreduksjonene i forhold til skogreferansenivået etter gjennomførte REDD+-tiltak. Prosjektet fortsetter fram til 2023.

CAFI bidrar til bedre kunnskap om avskogingsdrivere i Sentral-Afrika og nasjonale systemer for måling, rapportering og verifisering

I Republikken Kongo ble to programmer godkjent i 2021. Det ene programmet skal operasjonalisere et nasjonalt måle-, rapporterings- og verifiseringssystem kalt SYNA-MRV. Prosjektet skal overvåke aktiviteter knyttet til den nasjonale REDD+ strategien og estimere klimagassutslipp. Informasjonen vil være tilgjengelig for offentligheten. Prosjektet implementeres av nasjonale myndigheter med støtte fra FAO og Verdensbanken og skal vare i to år. CAFI har bidratt med USD 2 mill.

En regional driverstudie i regi av FAO startet opp i 2020. Studien vil estimere avskoging i CAFI-landene i perioden 2015-2020, samt identifisere de viktigste direkte avskogingsdriverne. Transparens, kapasitetsbygging i landene og testing av metoder er en stor del av studien. Foreløpige resultater ble presentert under Klimatoppmøtet i Glasgow. Det ble blant annet avdekket at skogtapet i regionen har avtatt betydelig siden 2016.

Økt transparens i verdikjeden for tømmer i Peru

Norad inngikk i 2019 et samarbeid med USAID for å bidra til mer åpenhet og bedre måling i skogsektoren i Peru gjennom innføring av et nasjonalt informasjonssystem for skog og vilt, inkludert et sporingsystem for tømmer. Prosjektet fokuserer på regionene Loreto og Ucayali, og ble med norsk finansiering også utvidet til Madre de Dios i 2020. En viktig del av mer åpenhet i verdikjeden for tømmer er at ulike informasjonssystemer knyttes sammen, slik at man enkelt kan følge tømmeret via et serienummer helt fra hogstkonsesjon til salgs- eller eksportpunkt. I 2021 ble ulike IT-systemer i Peru knyttet sammen, og det ble utarbeidet to veikart for bærekraftige verdikjeder for tømmerarter fra Madre de Dios og nøtter fra Brasil. Regjeringsskiftet i juli 2021, samt utskiftning av sentrale offentlige ansatte i Loreto- og Madre de Dios-regionene var noen av utfordringene prosjektet møtte i rapporteringsperioden. Dette ble motvirket ved hjelp av en MOU mellom SERFOR og regionale skogmyndigheter i Loreto, Ucayali og Madre de Dios .

Samarbeid mellom delstatsmyndigheter og sivilt samfunn for økt transparens i Brasil

I 2021 inngikk Imazon et formelt samarbeid med påtalemyndighetene (MPF) i Amazonas-delstatene Pará, Mato Grosso, Amapá og Acre, der de med informasjonsutveksling og kapasitetsbygging ønsker å effektivisere tiltak for å avdekke ulovlig avskoging.

I Brasil arbeider guvernørene, med hjelp fra GCFTF, for åpenhet og deling av informasjon. Delstaten Mato Grosso har gjort det mest betydelige fremskrittet, og har gjort advarsler om avskoging og den spesifikke plasseringen av hvert varsel tilgjengelig på sin nettside.

I Peru ble *Pachitea Aguaytia Commonwealth*, med støtte fra GCFTF, dannet for å legge til rette for utviklingsinitiativer og bærekraftige verdikjeder på jurisdiksjonsnivå. I Peru utviklet Amazonas-delstaten FONDESAM-Amazonas, et fond som legger til rette for finansiering av bærekraftige initiativer i Amazonas. GCFTF støtter utvekslingsmøter i San Martin, Peru for deling av kunnskap om bærekraftige verdikjeder innen kakao.

Resultatmål: Råvaremarkeder stimulerer til avskogingsfri produksjon i tropiske skogland

Mekong - Mer bærekraftige policyer og praksis i gummiindustrien

I perioden 2018-2021 mottok Center for International Policy (CIP) støtte til arbeidet med å kartlegge og analysere verdikjeden for gummi i Mekongdeltaet i Sørøst-Asia. Målet var å påvirke industrien til å

forpliktet seg til en mer bærekraftig produksjon. Prosjektet har bidratt til mer åpenhet om arealforvaltning og verdikjeder. I 2021 publiserte partnerne en rapport som kartlegger gummisektoren i Vietnam. Rapporten inneholder informasjon om produksjon og handel av naturgummi. Den ser også på Vietnams import av naturgummi fra Laos og Kambodsja, samt Vietnams eksport til Kina og andre steder. Rapporten brukes i partners kommunikasjon med myndigheter og næringsliv.

Takket være partnernes påvirkningsarbeid, godkjente *The Global Platform for Sustainable Natural Rubber (GPSNR)* i 2021 et nytt policyrammeverk som krever at selskaper handler i samsvar med internasjonale krav for antikorrupsjon, at deres investeringer beskytter biologisk mangfold, og at de konsulterer urfolk for å oppnå informert forhåndssamtykke gitt på fritt grunnlag.

Sivilt samfunn bidrar til å redusere etterspørsel etter avskogingsdrivende råvarer

European Federation for Transport and Environment (T&E) jobbet i forrige prosjektrunde for at EU skulle fase ut støtte til palmeoljebasert biodrivstoff innen 2030, noe som ble vedtatt. T&E har også jobbet for å øke ambisjonene i utvalgte EU-land. I 2021 vedtok Nederland å fase ut palmeolje og soya fra sin biodrivstoffpolitikk i løpet av 2022. Tyskland, Belgia og Italia vedtok å fase ut palmeolje i 2023.

Trase - Intelligence for sustainable trade

I 2021 inngikk Norad en avtale Stockholm Environment Institute (SEI) om prosjektet Trase - Intelligence for sustainable trade. Dette var en videreføring av en tidligere avtale mellom KLD og SEI. Trase er et transparensinitiativ der man vil kartlegge og gjøre tilgjengelig data for prioriterte internasjonale forsyningskjeder gjennom alle ledd. Målet er å påvirke sentrale markedsaktører til å gjøre verdikjeder mer bærekraftige, samt å gjøre dem i stand til å gjøre dette.

Trase har levert solide resultater gjennom året og levert godt over målsettingene når det gjelder antall brukere av dataene. På supply-siden er det inngått samarbeid med UK Soy manifesto, Responsible Luxury Initiative, ForestMind og Retail Soy Group. Innen finanssektoren har TRASE videreført samarbeid med Storebrand, det etiske rådet for Oljefondet og NASDAQs Quandl platform.

Data fra TRASE har også blitt tatt i bruk av europeiske myndigheter og sivilsamfunnsorganisasjoner i forbindelse med utvikling av reguleringer knyttet til avskogingsfri import til EU og Storbritannia.

Resultatmål: Finansmarkeder stimulerer til avskogingsfri råvareproduksjon i tropiske skogland

Klima -og skoginitiativet har de siste årene styrket innsatsen mot finanssektoren og investorers rolle som pådrivere for økt åpenhet rundt avskogingsrisiko i forsyningskjeder. Dette er en del av en generell utvikling hvor klima- og miljøhensyn i økende grad opp tas opp i eierskapsdialoger og vurderes i investeringsvalg. I 2021 ble to sentrale prosjekter i denne innsatsen avsluttet og videreført i nye avtaler.

CERES mobiliserte i prosjektperioden 2019-2021 312 investorer med mål om å adressere avskogingsrisiko i investeringsporteføljer. I 2021 ble Land Use and Climate Investor Working Group lansert som består av 71 investorer med en samlet investeringsportefølje på over USD 30 milliarder. Gruppen fungerer som et forum for informasjonsutveksling og læring for å adressere utslipp og naturtap fra arealendringer.

20 av selskapene CERES jobber med startet i 2021 arbeidet med å rapportere på scope 3 utslipp. Blant disse er soyaselskapet Bunge som forpliktet seg til full sporbarhet på sine produkter og til å sette nye mål for utslipp – inkludert scope 3 – de neste fire årene. Dette er resultat av arbeid fra flere aktører, inkludert investorer som BNP Paribas, og Storebrand Asset Management, hvor CERES har spilt en koordinerende rolle. 98 prosent av aksjonærene i Bunge støttet forslaget om å skjerpe krav til sporbarhet og egne utslipp.

I tillegg lanserte CERES i løpet av prosjektperioden en rekke veiledninger og publikasjoner rettet mot investorer, inkludert *Investor Primer on Financial Mechanisms to Incentivize Deforestation-Free Commodity Production* (2021) og *The Investor Guide to Deforestation and Climate Change* (2020).

Carbon Disclosure Project (CDP) har gjennom det Norad-finansierte prosjektet *Power of Procurement* også bidratt til utviklingen av mer bærekraftig finans innen skog og arealbruk. I løpet av prosjektet etablerte CDP – som det første av sitt slag – et rammeverk for å måle og vurdere finansinstitusjoners behandling av avskogingsrisiko gjennom årlig rapportering. Slik årlig rapportering brukes til å presse flere finansinstitusjoner til å rapportere på klima og natur, til å etablere og dele god praksis. Den brukes også til å mobilisere aktører fra både finansinstitusjoner, sivilsamfunn og myndigheter til å kreve skjerpede forpliktelser og regulering av finansinstitusjoner for å unngå ikke-bærekraftige investeringer og utlån.

Begge prosjektene har først og fremst lyktes med å øke bevissthet blant sentrale aktører og gitt grunnleggende veiledning om hvordan investorer kan utvikle og inkorporere hensyn til avskogingsrisiko i deres arbeid. Det gjenstår derimot en del arbeid med å standardisere hva som regnes som 'gode' investeringer og etablere mekanismer som kan holde både selskaper og deres investorer forholdsmessig ansvarlig for bidrag til avskoging eller annen naturødeleggelse og klimagassutslipp. Det er derfor for tidlig å kunne si noe sikkert om hvilken effekt prosjektet knyttet til finansinstitusjoner så langt har hatt på det overordnede målet til Klima- og skogsatsingen om å redusere klimagassutslipp fra avskoging. Dette er utfordringer som partnerne er bevisste og som er en del av dialogen med Norad i videreføringen av prosjektene.

Resultatmål: Redusert skogkriminalitet

Tilrettelegging for handel med lovlig tømmer i kampen mot ulovlig tømmer

I Mekong arbeider UN-REDD med opplæring for sertifisering og et samarbeid gjennom ASEAN om gjensidig anerkjennelse av sertifiseringssystemer. Dette bidrar til å gjøre lovlig handel med tømmer lettere. Det er jobbet med kinesiske investorer og kjøpere av tømmer for å bevisstgjøre markedet om lovlig og ulovlig tømmer. Overvåking av skog i sanntid ('near real time') er styrket gjennom utvikling av analyseverktøy og bruk av radarteknologi. I tre av landene er det arbeidet med identifisering av bærekraftige investeringsmuligheter i skog for lokale investorer. Programmet er noe forsinket spesielt på grunn av reiserestriksjoner knyttet til covid-19 og militærkuppet i Myanmar, noe som gjør arbeid der vanskelig.

Sivilt samfunn bidrar med informasjons- og påvirkningsarbeid i kampen mot skogkriminalitet

I Kongobassenget står Republikken Kongo og Gabon for 60 prosent av regionens areal som er allokert til hogstvirksomhet. Landene er preget av svakt styresett, svak håndhevelse av lover og utbredt korrupsjon som har ført til systematisk skogkriminalitet over tid. Etter mer enn fire år med

etterforskningsarbeid kunne Environmental Investigation Agency (EIA) i 2019 avsløre systematisk og ulovlig handel med tømmer i de to landene i rapporten [“Toxic Trade: Forest Crime in Gabon and the Republic of Congo and Contamination of the US market”](#) . Rapporten dokumenterte systematisk ulovlig hogst, rigget konsesjonstildeling og massiv skatteunndragelse tilrettelagt av utbredt korrupsjon som resulterer i plyndring av regnskogen. Avsløringene involverte både kinesiske eksportører, gabonske og kongolesiske myndighetspersoner og kinesiske, europeiske og amerikanske importører. Avsløringene har hatt en betydelig innvirkning på flere områder, både i landene hvor tømmeret har sitt opphav, men også i EU og USA. Funnene medførte at flere ministre i den gabonske regjeringen måtte gå av. Myndighetene ved den nye miljøministeren har tatt betydelige grep for å rydde opp i sektoren. I 2020 startet myndighetene i Gabon også et formelt samarbeid med EIA og deres partnere om utviklingen av et sporbarhetssystem for tømmer. Dette sporbarhetssystemet ble pilotert i 2021.

Miljømyndighetene i Peru styrket i kampen mot skogkrim

I Peru, har støtten til Amazon Conservation bidratt til å styrke Perus nasjonale skogbruk- og dyrelivstjeneste SERFORs evne til å håndtere skogkriminalitet ved å utvikle et system, verktøy, prosesser og retningslinjer som trengs for en rettidig og effektiv handling. Prosjektet har bidratt til utviklingen av et nasjonalt system med en etablert kommunikasjons- og koordineringsmekanisme mellom SERFOR, den spesialiserte påtalemyndigheten for miljøspørsmål FEMA og myndigheter for lovhåndhevelse. Dette gjør det mulig å kunne identifisere ulovligheter på en rask, effektiv og trygg måte, både politiarbeid og rettslige skritt. Prosjektet har også bidratt til etableringen av den første satellittovervåkingsenheten (SMU) innen FEMAs avdeling i Madre de Dios-regionen i Peru. SMU kan nå behandle satellitt- og droneinformasjon som påtalemyndighetene kan bruke for å effektivt anvende loven i miljøkriminalitetssaker. Skogkonsesjonærer (ACOMAT) i Madre de Dios har også fått økt kapasitet og myndighet til å beskytte sine konsesjoner ved å ta i bruk teknologi og ha kunnskap om sine rettigheter og forpliktelser til å beskytte skogene sine. Prosjektet har bidratt til å drive Peru fremover i å håndtere og redusere avskoging og skogforringelse fra ulovlig virksomhet.

Regnskogfondet trener miljøforkjempere

Regnskogfondet og deres partnere begynte tidlig å anerkjenne den utsatte posisjonen mange miljøforkjempere har i tropiske skogland der trusler og drap mot miljøaktivister ikke er uvanlig. Mange av de mer kjente miljøforkjemperne er også urfolk. Regnskogfondet har gjennomført flere workshops og treningsprogrammer, spesielt i Colombia, men også i DR Kongo og Brasil, for å trene miljøaktivister i å analysere situasjoner, forebyggende tiltak og hvordan komme opp med tiltak med utgangspunkt i forskjellige kontekster for å styrke deres personlige sikkerhet.

Global oppslutning: Strategisk kommunikasjon

Mongabay - økt bevissthet om årsaker til avskoging og løsninger for bevaring

Mongabay er et amerikansk nyhetsbyrå som dekker miljøområdet og som har mottatt støtte fra Norad siden 2016. Mongabay arbeider innenfor tre områder med norsk støtte; generell journalistikk på miljøområdet, gravejournalistikk, og Mongabay GeoJournalism Lab. Mongabay GeoJournalism Lab som er et initiativ for å knytte journalistikk til forskning på miljøområdet. Prosjektet dekker Bolivia, Brasil, Colombia, Guyana, Indonesia, Peru og landene i Kongobassenget. Nyhetene er rettet mot fagfolk, privat sektor, myndigheter, sivilsamfunnsorganisasjoner, andre nyhetsbyråer, og

allmennheten, inkludert urfolk og lokale grupper som er direkte påvirket av avskoging i regnskogsområder.

I 2021 produserte Mongabay 428 artikler:

- 298 på engelsk
- 67 på spansk
- 44 på portugisisk
- 14 på fransk
- 5 på indonesisk

I tillegg, produserte Mongabay 32 videoer i 2021, sammen med sine partnere. 176 journalister har deltatt i dette arbeidet. 82 av disse journalistene var 'non-staff' journalister basert i NICFI prioriterte land. Artikkene er lest 2 millioner ganger og videoene sett nesten 200 000 ganger.

I sosiale media har innholdet hatt 53 millioner visninger og engasjert 2,9 millioner individuelle medlemmer på Facebook. Dette har generert 3,3 million reaksjoner i form av kommentarer, likes, delinger og klikk.

BBC bidrar til økt engasjement og kunnskap om grønn vekst og miljø i Indonesia

BBC Media Action har to pågående prosjektet med støtte fra Norad. 'Return to the Forest' har pågått siden 2018, og i 2021 ble det produsert og vist både en dramaserie og diskusjonsprogrammer (20 episoder) på en indonesisk fjernsynskanal. Begge programmene er i hovedsak rettet mot ungdom og yngre voksne, og skal skape engasjement og øke kunnskap om problemstillinger knyttet til avskoging og grønn vekst. Tematikken tas opp videre på sosiale medier (Facebook, Instagram, Twitter og YouTube) der seerne kan utveksle meninger, og inspirere hverandre til handling. Det ble registrert mellom 500 000 til 3,2 millioner følgere på de ulike media-plattformene i 2021. For å skape mer oppmerksomhet rundt innholdet, har BBC Media Action i 2021 samarbeidet med over 50 ungdomsorganisasjoner og universiteter i Indonesia. De arrangerte også et digitalt show i tre av de største byene med totalt over 800 deltakere. BBC Media Action bidrar også med kapasitetsbygging i mediasektoren, samt sivilsamfunnsorganisasjoner. I 2021 ble det gjennomført flere kurs for journalister, myndigheter, sivilsamfunnsorganisasjoner og for lokale tv-stasjoner. Deltakerne lærte hvordan de kunne kommunisere klima- og miljøsaker på en tydeligere og mer engasjerende måte.

Norads arbeid med sikringsmekanismer

Hovedandelen av Norads finansiering kanaliseres gjennom partnere som har egne retningslinjer for sikringsmekanismer. Dette gjelder blant annet FN-organisasjoner, utviklingsbankene og andre lands bistandsorganisasjoner. Norad bidrar regelmessig med kvalitetssikring og innspill i forbindelse med oppdateringer av sikringsmekanismer hos de multilaterale aktørene.

I tillegg til at Cancun-rammeverket er førende for oppfølgingen av klima- og skogporteføljen, følger Norad etablerte prinsipper for støtte til sivil samfunn. Norads prinsipper for sivil samfunn bidrar til å operasjonalisere flere av rammeverkets sikringsmekanismer. De fokuserer på bærekraft, inkludering, partnerskap, legitimitet, etterrettelighet, kostnadseffektivitet og kontekstsensitivitet.

Både midtveisgjennomganger og organisasjonsgjennomganger er viktige kilder for systemanalyser om organisatorisk kompetanse og kapasitet som vurderer elementer som er relevante for Norads oppfølging av sosiale og miljømessige sikringsmekanismer, inkludert Cancun-rammeverket.

Styrket oppfølging og rapportering på sikringsmekanismer i CAFI

CAFI er den største enkeltstående avtalen Norad forvalter innenfor klima- og skoginitiativet og Norad har bidratt til å styrke CAFIs oppfølging på sikringsmekanismer. CAFI har de siste årene i økende grad hatt fokus på oppfølging av og rapportering på sikringsmekanismer. CAFI og DR Kongos nasjonale REDD-fond (FONAREDD) har et krav om at alle som mottar finansiering skal rapportere på sikringsmekanismer. Rapporteringen har foreløpig vært noe svak da flere av programmene har vært i oppstartsfasen. DR Kongo er landet som har kommet lengst. I DR Kongo tas det i bruk flere verktøy som sikrer sosiale og miljømessige sikringsmekanismer: Rammeloven for miljø, REDD+ monitorering- og evalueringsrammeverket og REDD+ nasjonale sosiale og miljømessige standarder. Disse verktøyene tas i bruk i alle program som implementeres i DR Kongo. Eksempelvis er sosial og miljømessig screening gjennomført før lansering av integrerte provinsprogrammer i Mai Ndombe, Orientale, Kwilu. Equateur og Sud Ubangi og strategiske miljøstudier vil tas i bruk for alle reformene som støttes av CAFI i DR Kongo.

Som ledd i forberedelsene av CAFIs resultatbaserte samarbeid med Gabon har CAFI i 2020 og 2021 bidratt med faglig bistand til utviklingen av Gabons første Safeguard Information System rapport som i 2021 ble sendt inn til UNFCCC.

Norad har også gjennom 2021 bidratt til å sikre at CAFI har et solid kvalitetssikringssystem for å sikre at alle implementerende organisasjoner har robuste systemer for å sikre 'do no harm' i alle prosjekter samt fortsatt oppfølging av rapportering på sikringsmekanismer på program-nivå.

Styrking av skoglands systemer for sikringsmekanismer og veiledningsmateriale

Flere av Norads partnere støtter skogland med å etablere og styrke nasjonale systemer for sikringsmekanismer. FNs skogprogram UN-REDD og Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility (FCPF) har vært særlig viktige partnere i arbeidet med å etablere systemer for sikringsmekanismer på landnivå.

UN-REDD, FCPF og CIFOR er også viktige leverandører av kunnskapsproduksjon, kunnskapsdeling og veiledningsmateriale knyttet til ulike aktørers arbeid med ulike former for sikringsmekanismer.

CIFOR har i 2021 for eksempel deltatt i utviklingen av *Getting it right*, en veiledning utformet for å bidra til økt inkludering i multi-stakeholdergrupper ved å tilby verktøy utviklet for å operasjonalisere inkludering og møte utfordringer med å oppnå rettferdig inkludering. Guiden fokuserer særlig på kvinner og urfolk og foreligger på engelsk, fransk, spansk og bahasa.

Oppfølging av risiko

Norad har solide rutiner for risikostyring i forvaltningen og risiko er et element som følges gjennom hele prosjektsyklusen, fra prosjektvurderinger, i årlig rapportering og i den løpende oppfølgingen av partnere helt fram til prosjektavslutning. Norad skal i sin forvaltning være risikobeviste, men ikke nødvendigvis unngå all risiko.

Norad etablerte høsten 2020 en risikomatrix for klima og skoginitiativet etter forespørsel fra KLD. Matrisen oppdateres jevnlig og er et integrert verktøy i porteføljens risikostyring. Under følger enkelte sentrale risikoaspekter som har blitt særlig fulgt opp i 2021.

Covid-19s betydning for resultater

Den globale covid-19-pandemien har hatt betydelig innvirkning på partnernes mulighet til å gjennomføre planlagte aktiviteter og nå sine opprinnelige mål for 2021. Flere av de viktigste partnerlandene under Klima- og skoginitiativet har blitt hardt rammet av pandemien. Peru og Brasil har vært særlig hardt rammet. Ulike tiltak og restriksjoner har blant annet begrenset mulighetene til å gjennomføre reiser, opplæringstiltak og aktiviteter i felt. Norad har gjennom unntaksbestemmelser bøtet på denne situasjonen gjennom å tillate større fleksibilitet for partnere til å gjøre endringer i prosjekt- og arbeidsplaner. Som det framgår av rapporteringen har det blitt iverksatt tilpassede tiltak, særlig knyttet til beskyttelsen av urfolk.

Bilaterale partnerskap

Guyana var preget av politiske utskiftning og var hardt rammet av korona både 2020 og 2021. Dette har hatt stor effekt på dialogen med myndighetene og framdrift i GRIF-porteføljen. I 2021 engasjerte Norad derfor GGGI for å styrke oppfølgingen av GRIF-porteføljen i Guyana. Dette har hatt god effekt, og vi ser nå bedre framdrift, bedre transparens og bedre dialog mellom samarbeidspartnere i landet.

Politisk ustabilitet er et faktum i Peru og situasjonen vil fortsatt være sårbar og polarisert fremover. I februar 2022 presenterte presidenten i Peru sin fjerde regjering på litt over seks måneder, bare dager etter at den tredje regjeringen ble oppløst. Dette gjør vårt arbeid vanskelig ettersom vi trenger aktiv deltakelse fra Miljødepartementet i Peru for at vår innsats skal gi resultater. Norge fortsetter samarbeidet med øvrige støttespillere på myndighetssiden, underliggende etater, delstater, samt NGOer.

Multilaterale partnerskap

I CAFIs første femårsperiode 2015-2020 ble manglende utvalg av implementerende partnere, svak konkurranse og tunge prosedyrer hos en del multilaterale partnere identifisert som en viktig risiko for å nå ønskede resultater. For å bøte på denne risikoen ble det besluttet å åpne for direkte tilgang for utvalgte internasjonale NGO'er til fondet. Norad har i rapporteringsperioden vært tett involvert i oppfølgingen av endringer i terms of references for CAFI, blant annet gjennom oppdatering av avtaletekster for tilskudd til MPTF og mellom MPTF og tilskuddsmottakere. Norad har også fulgt opp bemanningssituasjonen i både CAFI- og FONAREDD-sekretariatet for å sikre tilstrekkelig oppfølging av porteføljen.

Statskuppet i Myanmar i februar 2021 har medført betydelige forsinkelser og utfordringer i prosjektporteføljen i landet, ikke minst for de to UN-REDD prosjektene med fokus på henholdsvis mangrover og skogkrim. Norad har hatt tett dialog med UD og partnere for å sikre at arbeidet følger retningslinjene for norsk bistand til Myanmar og ikke minst at våre partners sikkerhetssituasjon er ivaretatt. Det meste av aktiviteter i Myanmar er midlertidig satt på vent.